
عنوان پروژه: تعیین ارزش غذایی کاه گندم غنی شده با پساب کارخانه آب پرتقال گیری و اوره به روش
درون تنی

-
- شماره مصوب پروژه: ۹۹۰۳۲۶-۹۹۰۱۳۱-۱۳-۱۳-۲
- نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد):
- نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: حسن فضائلی
- نام و نام خانوادگی ناظران:
- نام و نام خانوادگی مشاور(ان):
- نام و نام خانوادگی همکاران هیئت علمی:
- نام و نام خانوادگی همکاران غیر هیئت علمی: رامین علیوردی نسب، عباس سرمدی، اسماعیل باغجری، جواد طاهری پور و افشین همتی
- محل اجرا: موسسه تحقیقات علوم دامی کشور
- تاریخ شروع: مرداد ۱۳۹۹
- مدت اجرا: یک سال و شش ماه
- ناشر: موسسه تحقیقات علوم دامی کشور
- شمارگان(تیراژ):
- تاریخ انتشار: بهار ۱۴۰۱
- این اثر در مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۳ با شماره ۶۱۲۸۵ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
- حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده

در این پژوهش کاه گندم با ۴/۵ درصد اوره و ۱۰۰ لیتر پساب حاصل از آب پرتقال گیری به ازای هر ۱۰۰ کیلوگرم کاه غنی سازی شد. دو نوع پساب (اسیدی و قلیایی) استفاده شد و دو سری کاه غنی سازی و سیلو شد. پس از گذشت چهار هفته، قابلیت هضم مواد مغذی کاه غنی شده در جیره آزمایشی بر روی گوسفند نر بالغ تعیین گردید. جیره ها شامل ۱) خوراک پایه (مخلوط یونجه و کاه به نسبت مساوی)، به همراه ۳۵۰ گرم بلغور جو حاوی مکمل معدنی- ویتامینی؛ ۲) کاه غنی شده با پساب قلیایی، به همراه ۳۵۰ گرم بلغور جو حاوی مکمل معدنی- ویتامینی؛ ۳) کاه غنی شده با پساب اسیدی، به همراه ۳۵۰ گرم بلغور جو حاوی مکمل معدنی- ویتامینی؛ ۴) خوراک پایه + کاه غنی شده با پساب قلیایی، به نسبت مساوی، به همراه ۳۵۰ گرم بلغور جو حاوی مکمل معدنی- ویتامینی؛ ۵، خوراک پایه + کاه غنی شده با پساب اسیدی، به نسبت مساوی به همراه ۳۵۰ گرم بلغور جو حاوی مکمل معدنی- ویتامینی بودند.

ماده خشک و ماده آلی مصرفی بر حسب گرم در ورز تحت تأثیر جیره های غذایی قرار نگرفت اما بر حسب گرم بر کیلوگرم وزن متابولیکی تفاوت های معنی داری داشت ($p < 0.05$). قابلیت هضم ماده خشک، ماده آلی و ماده آلی در ماده خشک تحت تأثیر جیره های غذایی قرار گرفت به طوری که جیره های بر پایه کاه غنی شده نسبت به جیره پایه و جیره های مخلوط خوراک پایه و کاه غنی شده کم تر بود ($p < 0.05$). ماده خشک قابل هضم مصرفی تحت تأثیر نوع جیره غذایی قرار نگرفت اما ماده آلی قابل هضم مصرفی در جیره پایه و خوراک های مخلوط پایه و کاه غنی شده بالا تر از جیره های جیره های بر پایه کاه غنی شده بود. چنین روندی برای انرژی قابل متابولیسم نیز مشاهده شد. از نظر قابلیت هضم الیاف ناحلول در شوینده خشی بین جیره ها تفاوت معنی داری وجود نداشت. میانگین مقدار pH شکمبه در ساعت های مختلف اندازه گیری شده (قبل، ۳ و ۶ ساعت پس از خوراک دهی صبح) بین جیره های مختلف تفاوت معنی داری را نشان نداد اما نیتروژن آمونیاکی شکمبه در ساعت های مزبور تحت تأثیر جیره غذایی قرار گرفت ($p < 0.05$) به طوری که با مصرف کاه غنی شده افزایش نشان داد.

به طور کلی غنی سازی کاه گندم با پساب صنایع فراوری پرتقال و ۴/۵ درصد اوره سبب افزایش پروتئین خام از ۴/۱ به ۷/۵ تا ۹/۶ درصد شد که مصرف آن تا ۵۰ درصد بخش علوفه ای جیره غذایی و ۳۵ درصد کل جیره غذایی از نظر خوش خوراکی و ارزش غذایی معادل مخلوط کاه و یونجه است و انرژی قابل متابولیسم آن معادل ۲/۵ مگا کالری در کیلوگرم ماده خشک خواهد بود. با این حال تعیین عملکرد آن در جیره غذایی دام های مولد و پروری نیاز به پژوهش های تکمیلی دارد.

واژه های کلیدی: اوره، پساب کارخانه آب گیری پرتقال، غنی سازی، کاه گندم